

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**



ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор

Максим Тимошенко

«30» квітня 2026 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПЕДАГОГІЧНУ ПРАКТИКУ
АСПІРАНТІВ ТВОРЧОЇ АСПІРАНТУРИ
У НАЦІОНАЛЬНІЙ МУЗИЧНІЙ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ

Схвалено Вченою радою
НМАУ ім. П.І. Чайковського
Протокол № 4, Наказ №279-А
від «28» листопада 2019 р.

Зміни затверджено рішенням
Вченої ради
НМАУ ім. П.І. Чайковського
протокол № 13 від 30.06.2025 р.,

Зміни затверджено рішенням
Вченої ради НМАУ
протокол № 12, Наказ №81-А
від 30.04.2026 р.

Київ, 2026.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про педагогічну практику аспірантів творчої аспірантури (далі – здобувачів) Національної музичної академії України (далі – Академія) визначає порядок та форми проходження навчально-педагогічної практики здобувачами.

Педагогічна практика на третьому освітньо-творчому рівні вищої освіти є складовою професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності та видом практичної підготовки здобувачів, що передбачає здійснення освітнього процесу у закладі вищої освіти, зокрема викладання фахових дисциплін, організацію навчальної діяльності здобувачів освіти, виконання науково-методичної роботи з професійно-орієнтованих дисциплін, а також набуття вмінь і навичок викладацької діяльності.

Це Положення розроблено відповідно до Закону України «Про культуру», Закону України «Про вищу освіту», Порядку здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва та навчання в асистентурі-стажуванні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2018 р. № 865, а також Положення про асистентуру-стажування та творчу аспірантуру Національної музичної академії України.

Організатором педагогічної практики здобувача є кафедра, до якої він закріплений.

Базою проходження навчально-педагогічної практики є кафедра, до якої закріплений здобувач. Здобувачами, з якими працює асистент-стажист / аспірант творчої аспірантури під час практики, можуть бути здобувачі першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти відповідної кафедри.

Крім того, здобувач може проходити практику на аналогічних кафедрах (структурних підрозділах) інших закладів вищої освіти музично-виконавського профілю.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Метою навчально-педагогічної практики здобувача є набуття та вдосконалення навичок навчально-методичної роботи.

У процесі проходження навчально-педагогічної практики здобувачі повинні опанувати:

- організацію освітнього процесу у закладі вищої освіти;
- структуру та зміст викладацької діяльності;

– методику підготовки та проведення занять, а також організацію самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях;

- основи педагогіки вищої школи;
- основи навчально-методичної діяльності у закладах вищої освіти;
- психологічні засади навчання та творчої діяльності.

Під час навчально-педагогічної практики здобувачі повинні оволодіти такими компетенціями:

- структурування та психологічно грамотне перетворення наукових знань та виконавської майстерності у навчальний матеріал;
- систематизація навчальних та виховних завдань;
- методи та засоби складання ситуаційних, тестових завдань, технічних вправ;
- застосування новітніх освітніх технологій;
- впровадження сучасних тенденцій розвитку академічного музичного виконавства;
- сприяння засвоєнню учнями нетрадиційних виконавських прийомів;
- розробка програм, робочих програм фахової навчальної дисципліни;
- визначення структурних елементів індивідуального / групового (ансамбль, оркестр) заняття відповідно до поставленої мети;
- розробка методичних матеріалів для всіх видів навчальної роботи;
- оформлення документації щодо планування та результатів викладацької діяльності.

У процесі практичної діяльності ведення навчальних занять повинні бути розвинуті вміння сформулювати навчально-виховну мету, адекватного вибору типу і виду занять, використання різних форм організації навчальної діяльності студентів: діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

У ході відвідування занять викладачів відповідних дисциплін здобувачі повинні ознайомитися з різними способами структурування і представлення навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності, особливостями професійного виконавства, з різними способами та прийомами оцінювання навчальної діяльності у вищій школі.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Навчально-педагогічна практика здобувачів передбачає такі види діяльності:

Знайомство з організацією навчально-виховного процесу у вищій школі.

Вивчення досвіду провідних викладачів Академії під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін.

Розробка плану та змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни.

Самостійне проведення навчальних занять з дисципліни.

Участь в оцінюванні якості різних видів робіт студентів.

Індивідуальна робота зі студентами, керівництво груповими заняттями.

Участь в організації, проведенні репетицій та концертних виступах на групових заняттях (ансамбль, квартетний клас, оркестр, хор).

Організація та проведення різних видів концертів, а саме: академічних, тематичних з педагогічного репертуару, виїзних, концертів класу тощо.

Участь в організації вступних, поточних та державних іспитів.

4. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Загальне керівництво навчально-педагогічною практикою та науково-методичне консультування здійснює творчий керівник асистента-стажиста або призначений кафедрою викладач згідно з годинним навантаженням.

Загальний обсяг навчально-педагогічної практики визначається навчальним планом відповідної освітньо-творчої програми.

Терміни проходження практики, форма та її програма визначаються в індивідуальному плані здобувача, затверджуються творчим керівником, завідувачем кафедри, до якої прикріплений здобувач.

Кафедри щорічно подають плани проходження педагогічної практики здобувачів до відділу аспірантури та докторантури Академії (вересень).

5. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

За підсумками проходження навчально-педагогічної практики здобувачів щорічно представляє до відділу аспірантури та докторантури Академії:

– загальний звіт про проходження практики, підписаний творчим керівником та завідувачем кафедри (ПІБ здобувача, спеціальність, кафедра, ПІБ

творчого керівника або куратора з навчально-педагогічної практики, період проходження, форма, програма);

– відгук творчого керівника про проходження практики;

Витяг із протоколу засідання відповідної кафедри про затвердження звіту.

Здобувачі, які проводять заняття за трудовою угодою в межах Академії, звільняються від навчально-педагогічної практики та атестуються кафедрою на основі наданої звітної документації.

Здобувачі мають право проходити навчально-педагогічну практику в інших мистецьких закладах вищої освіти України та за кордоном з наступним поданням щоденника практики та розгорнутої характеристики від відповідального куратора з місця проходження практики, але її обсяг не повинен бути меншим, ніж визначено в законодавстві України.

Зазначена документація зберігається в індивідуальному плані здобувачів і розглядається під час атестації.

6. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ

Здобувач спільно з творчим керівником обирає форми проходження практики, залежно від рівня педагогічної підготовки та актуальних навчально-педагогічних потреб кафедри.

Здобувач має право звертатись до творчого керівника, завідувача кафедри з усіх питань, які виникають під час проходження практики, вносити пропозиції з удосконалення організації навчально-педагогічної практики.

Здобувач під час проходження практики за попередньою домовленістю має право на відвідування занять провідних викладачів Академії з метою вивчення методики викладання, знайомства з передовим педагогічним досвідом.

Здобувач виконує всі види робіт, передбачені програмою навчально-педагогічної практики, ретельно готується до кожного заняття.

Здобувач підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку Академії, розпорядженням адміністрації та керівників практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, асистент-стажист може бути відсторонений від проходження практики.

Здобувач, відсторонений від практики або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план і згідно з Порядком здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва та навчання в асистентурі-стажуванні, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2018 р. № 865, Положення про асистентуру-

стажування та творчу аспірантуру Національної музичної академії України підлягає відрахуванню.

Здобувач повинен упродовж 10 робочих днів після закінчення практики надати належну звітну документацію на кафедру.

7. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ КЕРІВНИКА/КУРАТОРА НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Загальне керівництво та контроль за проходженням практики асистента-стажиста / аспірант творчої аспірантури покладається на завідувача кафедри, за якою закріплений здобувач.

Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики здобувачів здійснюється його творчим керівником або куратором, який спільно з завідувачем кафедри:

забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики;

затверджує загальний план-графік проведення практики, його місце в системі індивідуального планування асистента-стажиста;

обирає тематику занять та студентів / навчальні групи для проведення навчально-педагогічної практики;

надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;

контролює роботу асистента-стажиста, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, вживає заходи щодо ліквідації недоліків у організації практики;

готує відгук на звіт асистента-стажиста про проходження практики.

За керівництво педагогічною практикою творчий керівник або куратор отримує від 20 до 40 годин навантаження на навчальний рік.